

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Dany Slavíkové a soudců JUDr. Tomáše Vejnar a Mgr. Adély Kaftanové ve věci

žalobce: **Šmídl s. r. o.**, IČ 26009030
xxx
zastoupený advokátem JUDr. Pavlem Sedláčkem
sídlem Dlouhá 16, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Slavia pojišťovna a. s.**, IČ 60197501
sídlem Revoluční 1/655, 110 00 Praha 1
zastoupená advokátem JUDr. Liborem Němcem, Ph.D.
sídlem Husova 240/5, 110 00 Praha 1

o zaplacení částek 4 000 882,74 Kč s přísl., 1 091 756,59 Kč s přísl., 801 414 Kč s přísl., 24 458,74 EURO s přísl. a 45 030 Kč s přísl., k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 24. 6. 2019 č. j. 64 C 130/2017-172, ve znění opravného usnesení ze dne 23. 10. 2019 č. j. 64 C 130/2017-196,

takto:

- I.** Rozsudek soudu I. stupně **se potvrzuje.**
- II.** Žalobce je povinen zaplatit žalované na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 84 651,60 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta JUDr. Libora Němce, Ph.D.

Odůvodnění

1. Rozsudkem z 24. 6. 2019 opraveným usnesením ze dne 23. 10. 2019 soud I. stupně zamítl žalobu, jíž se žalobce domáhal po žalované zaplacení částek 4 000 882,74 Kč s přísl., 1 091 756,59 Kč s přísl., 801 414 Kč s přísl., 24 458,74 EURO s přísl. a 45 030 Kč s přísl. Současně žalobci uložil povinnost zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení částku 292 227 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku k rukám jejího právního zástupce.
2. Žalobce založil svůj žalobní požadavek na tvrzení, že účastníci uzavřeli dne 19. 12. 2011 pojistnou smlouvu o pojištění odpovědnosti žalobce jakožto dopravce v silniční motorové dopravě. V říjnu 2013 žalobce uzavřel se společností Philip Morris ČR a. s. smlouvu o přepravě, jíž se zavázal pro objednatele provést přepravu cigaret z České republiky do Velké Británie. V průběhu této přepravy došlo na území Německa k pojistné události, a to k odcizení části přepravované zásilky. Z předmětné pojistné události následně po oznámení žalovaná vyplatila limitovanou náhradu škody ve smyslu čl. 23 odst. 3 úmluvy CMR, a to částku 273 773 Kč po odečtení spoluúčasti žalobce. Společnost Philip Morris však nad rámec již obdržené limitované náhrady za částečnou ztrátu zásilky uplatnila v souladu s čl. 23 odst. 4 úmluvy CMR i částku ve výši 160 339,96 EURO, představující spotřební daň, kterou Philip Morris uhradil v Německu. V říjnu 2014 podala skupina společností Philip Morris u soudu ve Velké Británii žalobu a domáhala se na žalobci zaplacení uhrazené spotřební daně, jakož i úroků a nákladů. Žalobce v této souvislosti informoval žalovanou o uplatnění nároku ve Velké Británii, přičemž jednal zejména o výši nákladů souvisejících se soudním řízením. Žalovaná však do řízení ve Velké Británii nevstoupila a vyjádřila odmítavé stanovisko. Podle žalobce tímto žalovaná porušila své povinnosti vyplývající z pojistné smlouvy, především z § 373 obchodního zákoníku ve znění účinném a platném do 31. 12. 2013, a v důsledku jednání žalované vznikla žalobci škoda, jež spočívá zejména v nákladech, které musel vynaložit v soudním řízení ve Velké Británii v celkové výši 1 091 756,59 Kč. Ve svém podání ze dne 13. 2. 2019 žalobce rozšířil svůj nárok uplatněný žalobou a uvedl, že převážená zásilka cigaret byla vyrobena v ČR, avšak byla určena pro britský trh. Tím, že došlo na území Německa coby členského státu EU k odcizení části zásilky, se odcizená část zásilky dostala na území Německa do režimu tzv. volného oběhu, v důsledku čehož vznikla povinnost vývozce uhradit spotřební daň. Společnost Philip Morris a. s. uhradila v ČR spotřební daň, vycházela z českých právních předpisů. Následně německý správce daně uložil rozhodnutím ze dne 17. 12. 2014 společnosti Philip Morris ČR a. s. uhradit spotřební daň za odcizenou část cigaret. Z uvedeného důvodu Philip Morris ČR a. s. požádala českého správce daně o vrácení spotřební daně. Následně bylo správcem daně rozhodnuto o vrácení přeplatku. Spotřební daň na základě rozhodnutí německého správce daně tak byla uhrazena v plné výši. Philip Morris ČR a. s. pak uhrazenou spotřební daň vyúčtovala nadnárodní společnosti Philip Morris Products S. A. a společnosti Philip Morris Products S. A. tuto částku společnosti uhradila. Společnost Philip Morris Products S. A. poté podala žalobu na náhradu škody, kde se domáhala zaplacení spotřební daně německému správci, úroky za dobu před vydáním rozsudku, též úroků po vydání rozsudku a nákladů řízení. Na základě pravomocného rozhodnutí soudu bylo žalobci uloženo uhradit společnosti Philip Morris Products S. A. částku 160 395,97 EURO, dále částku 23 825,94 EURO představující úroky za dobu před vydáním rozsudku, dále částku 27 000 GBP představující náklady řízení a částku ve výši 632,80 EURO představující úrok za dobu po vydání rozsudku. Žalobce v projednávané věci oznámil žalované předmětnou pojistnou událost, že proti němu byl uplatněn nárok na náhradu škody, informoval žalovanou o vývoji vedeného řízení, postupoval tak, aby nezavdal příčinu k vydání rozsudku pro uznání a zmeškání, a jeho zájmy v řízení řádně hájil britský advokát. V důsledku porušení povinností žalované proto žalobce požaduje po žalované zaplacení v žalobě uvedených částek.

3. Žalovaná navrhovala zamítnutí žaloby s tím, že mezi účastníky uzavřená pojistná smlouva se na žalobcem uplatňované nároky nevztahovala. V této pojistné smlouvě účastníci mj. jiné sjednali ve zvláštních pojistných podmínkách, že pojištění se sjednává pro případ právním předpisem stanovené odpovědnosti pojištěného za škodu vzniklou jinému na věci vyplývající z přepravních smluv v důsledku nahodilé události, ke které došlo v době trvání pojištění v souvislosti s činností pojištěného jako silničního dopravce. Pojištění se vztahuje na odpovědnost za škodu vzniklou na movitých věcech převzatých za účelem provedení silniční nákladní dopravy podle právních předpisů platných v ČR s výjimkou Úmluvy o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě. Škodou se přitom ve smyslu čl. 23 odst. 1 až 3 Úmluvy rozumí úplná nebo částečná ztráta zásilky, nikoli dovozní clo a jiné výlohy vzniklé v souvislosti s přepravou zásilky. Nároky podle čl. 23 odst. 4 Úmluvy nepředstavují nároky na náhradu škody na věci. Jedná se o nároky odlišné, a proto nárok žalobce na výplatu plnění v souvislosti s úhradou spotřební daně je zcela nedůvodný. Nedůvodný je též žalobcem uplatňovaný nárok na náklady právního zastoupení před soudem v Británii, jelikož dle pojistné smlouvy se žalovaná zavázala k povinnosti úhrady nákladů řízení o náhradě škody před příslušným orgánem a k úhradě nákladů právního zastoupení pouze v případech, pokud by se jednalo o řízení o náhradě škody, ke které byla žalovaná podle pojistná smlouvy povinna, tj. k řízení o náhradě škody na movitých věcech.
4. Soud I. stupně po provedeném dokazování označil jako mezi účastníky nesporné, že se žalobce zavázal na základě přepravní smlouvy uzavřené se společností Philip Morris ČR a.s. k přepravě cigaret z ČR do Velké Británie, že během přepravy došlo na území Německa k odcizení části převáženého nákladu, a to konkrétně ke ztrátě 120 kartonů cigaret Marlboro Gold a 100 kartonů cigaret Chesterfield Menthol. Předmětná pojistná událost byla žalované oznámena a žalovaná vyplatila žalobci pojistné plnění představující limitovanou náhradu škody na věci ve smyslu čl. 23 Úmluvy CMR s odečtením spoluúčasti žalobce. Na základě předmětné pojistné události byla však výrobci přepravované zásilky německými celními a finančními orgány vyměřena spotřební daň odpovídající množství odcizených cigaret, které se dostaly na území Německa do oběhu. Tato povinnost byla uložena objednateli přepravy společností Philip Morris ČR, a. s. a činila 160 339,96 EURO. Jelikož objednatel přepravy, se kterým měl žalobce uzavřenu smlouvu o mezinárodní přepravě, uhradil spotřební daň i českému správci daně, český správce daně rozhodl dne 9. 4. 2015 o vrácení uhrazené spotřební daně za odcizenou část zásilky. Na základě žaloby podané členem skupiny společnosti Philip Morris k příslušnému soudu ve Velké Británii byla žalobci pravomocným rozhodnutím uvedeného soudu uložena povinnost k uhrazení škody z titulu odpovědnosti dopravce ve výši odpovídající spotřební dani ve vztahu k odcizení části zásilky přepravovaných cigaret, nákladů vyšetřovací zprávy, úroků za dobu před vydáním rozsudku i za dobu po vydání rozsudku i nákladů řízení za právní zastoupení. Uvedená povinnost uložená žalobci pravomocným rozhodnutím cizího státu je předmětem uplatněného nároku. Předmětem soudního přezkumu tak podle soudu I. stupně zůstává mezi stranami sporná otázka, zda v případě pravomocného rozhodnutí cizozemského soudu náleží podle předmětné smlouvy o pojištění žalobci nárok na výplatu pojistného plnění v souladu s pojistnou smlouvou, kterou účastníci uzavřeli.
5. Soud I. stupně v obšírných, místy chaotických, několikrát opakovaných a obtížně srozumitelných pasážích odůvodnění napadeného rozhodnutí citoval jednotlivá ustanovení pojistné smlouvy, jež byla mezi účastníky uzavřena, Všeobecných smluvních podmínek, Zvláštních pojistných podmínek, čl. 17 a čl. 23 Úmluvy o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (CMR), dále jednotlivá ustanovení zákona č. 37/2004 Sb. o pojistné smlouvě, § 3028 občanského zákoníku č. 89/2012 Sb., podle něhož se právní vztahy vzniklé před účinností tohoto zákoníku řídí dosavadními právními předpisy, § 610, § 625, § 369 a § 756 obchodního zákoníku č. 513/1991 Sb., a obsáhlou pasáž věnoval rozboru směrnice Rady 92/12/EHS zabývající se

harmonizací spotřební daně v rámci Evropské unie. Na závěr pak soud I. stupně konstatoval, že „námitka žalované na rozsah krytí škody vzniklé je důvodná, protože v souladu s pojistnou smlouvou a čl. 23 Úmluvy CMR žalobci povinnost k náhradě škody nevznikla. Uvedené ustanovení též se vztahuje, protože se nejedná o škodu v souvislosti s přepravou zásilky (???)“. Výrok o nákladech řízení soud I. stupně odůvodnil odkazem na ust. § 142 odst. 1 o. s. ř.

6. Proti rozsudku podal žalobce odvolání. Ve svém mimořádně obsáhlém podání vytykal soudu I. stupně především nesrozumitelnost a nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Podle jeho názoru není zřejmé, jak soud I. stupně ke svému závěru o nedůvodnosti uplatněného nároku došel, neboť z odůvodnění rozsudku nijak nevyplývá, že by prvoinstanční soud posuzoval odpovědnost dopravce za škodu spočívající ve spotřební dani dle ust. čl. 23 odst. 4 Úmluvy CMR, když pouze interpretoval povinnosti zúčastněných subjektů k úhradě spotřební daně dle právních předpisů upravujících toliko spotřební daň. Žalobce dále široce komentoval skutečnost, že napadené rozhodnutí sice poskytuje detailní rozbor ve vztahu k povinnosti úhrady spotřební daně, nevypovídá se však vůbec s otázkou, že žalobce (v postavení dopravce) měl u žalované pojištěnou svou odpovědnost dopravce, byl dle čl. 23 odst. 4 Úmluvy CMR odpovědný za spotřební daň, tuto na základě rozsudku britského soudu uhradil, uplatnil nárok na výplatu pojistného plnění a žalovaná tento nárok odmítla. Žalobci se tak nejen zmenšil majetek v rozsahu částky odpovídající spotřební dani a nákladů na vyhotovení vyšetřovací zprávy, ale i v rozsahu úroků a nákladů právního zastoupení svého i poškozených společností, které byl v důsledku odmítnutí výplaty pojistného plnění ze strany žalované povinen poškozeným společnostem uhradit. Žalobci, který se pojistil právě pro případ, že bude dána jeho odpovědnost za škodu coby dopravce, bylo rozhodnutím soudu I. stupně odepráno právo na pojistné plnění přesto, že v pojistné smlouvě bylo výslovně ujednáno, že výše pojistného plnění za škody vzniklé při mezinárodní silniční dopravě se řídí čl. 23 a 25 Úmluvy CMR, nadto mu jednáním žalovaného byla způsobena škoda (kterou žalobou rovněž uplatnil).
7. Žalobce dále na několika stranách svého odvolání podrobně argumentoval na podporu svého tvrzení, že jeho odpovědnost dle ust. čl. 23 Úmluvy CMR je kryta pojistnou smlouvou uzavřenou se žalovanou. Žalovaná ostatně původně uplatněný nárok nezpochybňovala, když dne 10. 12. 2014 oznámila žalobci, že potvrzuje právní základ nároku na náhradu vzniklé škody, přičemž nároky dle čl. 23 Úmluvy CMR uznává pouze v rozsahu cla a dovozného, budou-li doloženy. Nyní však žalovaná namítá, že odpovědnost žalobce dle výše uvedeného čl. 23 sjednaným pojištěním kryta není.
8. Žalobce soudu I. stupně vytykal ještě řadu jiných, zejména procesních pochybení, a navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil a žalobě vyhověl, případně aby jej zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení.
9. Žalovaná v neméně obsáhlém vyjádření k odvolání vyvracela jednotlivé odvolací námítky, popřela, že by kdy vůči žalobci uznala nárok na pojistné plnění coby náhradu spotřební daně, neboť vůle obou stran směřovala k tomu, aby rozsahem pojištění byla pouze odpovědnost žalobce za škodu vzniklou na věcech převzatých za účelem provedení silniční nákladní dopravy. Žalovaná opětovně podrobně rozvedla argumentaci, již čelila žalobě od počátku řízení, a navrhla, aby odvolací soud napadený rozsudek jako správný potvrdil.
10. Odvolací soud přezkoumal podle § 212 a § 212a o. s. ř. rozsudek soudu I. stupně, jakož i řízení předcházející jeho vyhlášení, a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.
11. Odvolací soud sice dává za pravdu žalobci ohledně mimořádně obtížné přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí a konstatuje, že se soud I. stupně v odůvodnění rozsudku zabývá

otázkami, jež s podstatou projednávaného nároku buď nesouvisejí, nebo jsou pro ni bez významu, jeho závěry jsou přinejmenším nepřehledné a nesrozumitelné, zvláště pak toliko dvouvěte právní zhodnocení žalobou uplatněného nároku obsažené v bodu 13 odůvodnění rozsudku, přesto však skutkové podklady odvolacímu soudu umožňují, aby ve věci rozhodl jinak, než zrušujícím rozhodnutím.

12. Podstatou projednávaného sporu je otázka, zda se žalovaná dopustila ve vztahu k žalobci porušení právní povinnosti vyplatit mu pojistné za německými finančními úřady doměřenou spotřební daň společnosti Philip Morris ČR a. s., kteroužto daň žalobce zaplatil společnosti Philip Morris Products a. s. na základě pravomocného rozhodnutí britského soudu. Jinými slovy za stěžejní je třeba považovat otázku, zda vyměření spotřební daně za na území Německa odcizené cigarety z kamionu žalobce během přepravy zásilky z České republiky do Velké Británie bylo kryto pojistnou smlouvou, kterou žalobce uzavřel se žalovanou, či nikoli.
13. Z obsahu spisu a ze soudem I. stupně konstatovaných důkazů vyplývá, že mezi účastníky byla dne 19. 12. 2011 uzavřena pojistná smlouva, jejíž součástí se staly i Všeobecné pojistné podmínky pro pojištění majetku a odpovědnosti (VPP/08), jakož i Zvláštní pojistné podmínky pro pojištění odpovědnosti za škodu dopravce v silniční nákladní přepravě (ZPP 245/08). Podle bodu 4 úvodního ustanovení pojistné smlouvy bylo pojištění sjednáno jako škodové, čímž se ve smyslu § 3 písm. z) zákona o pojistné smlouvě č. 37/2004 Sb. rozumí soukromé pojištění, jehož účelem je náhrada škody vzniklé v důsledku pojistné události. Jak je zřejmé z vymezení pojmu pojistná událost v § 3 písm. b) zákona o pojistné smlouvě, z oddílu I., čl. I. bodu 1.1 pojistné smlouvy a článku I. odst. 1 a 2 ZPP, lze za pojistnou událost podle sjednané pojistné smlouvy považovat pouze vznik právním předpisem stanovené odpovědnosti žalobce za škodu vzniklou jinému na věci vyplývající z přepravních smluv v důsledku nahodilé události v souvislosti s činností žalobce jako silničního dopravce, či vznik odpovědnosti žalobce za **škodu vzniklou na movitých věcech** převzatých za účelem provedení silniční nákladní dopravy podle Úmluvy CMR.
14. Odvolací soud se v daném případě jednoznačně shoduje s obrannou námitkou žalované, že uhrazená spotřební daň nemůže být považována za pojistnou událost ve smyslu mezi účastníky uzavřené pojistné smlouvy, neboť se nejedná o škodu vzniklou na movitých věcech, a žalované proto nevznikla vůči žalobci povinnost k pojistnému plnění.
15. Na výše uvedeném závěru nemůže nic změnit ani článek II. pojistné smlouvy – zvláštní ujednání, jímž argumentuje žalobce a podle něhož se výše pojistného plnění za škody vzniklé při mezinárodní silniční přepravě řídí články 23 a 25 Úmluvy CMR.
16. Podle čl. 23 Úmluvy CMR má-li dopravce podle ustanovení této Úmluvy povinnost nahradit škodu za úplnou nebo částečnou ztrátu zásilky, vypočítá se náhrada z hodnoty zásilky v místě a době jejího převzetí k přepravě (odst. 1). Hodnota zásilky se určuje podle burzovní ceny, a není-li burzovní cena, podle běžné tržní ceny, a není-li ani burzovní ani běžná tržní cena, podle obecné hodnoty zboží stejné povahy a jakosti (odst. 2). Náhrada škody nesmí přesahovat 25 franků za kilogram chybějící hrubé váhy. Frankem se rozumí zlatý frank o váze 10/31 gramu a ryzosti 0,900 (odst. 3). Kromě toho se hradí dovozní, clo a jiné výlohy vzniklé v souvislosti s přepravou zásilky, a to při úplné ztrátě v plné výši a při částečné ztrátě poměrným dílem; jiné škody se nehradí (odst. 4).
17. Odvolací soud i v tomto směru souhlasí se žalovanou, že článek II. pojistné smlouvy je ustanovením upravujícím výši pojistného plnění, nikoli však jeho předmět. Tento článek stanoví pravidla pro určení výše pojistného plnění tak, že v případě vzniku pojistné události bude výše

pojistného plnění určena podle článku 32 Úmluvy CMR. Odstavec 4 Úmluvy CMR není pro daný případ aplikovatelný, neboť se zabývá položkami (dovozné, clo aj.), na které v konkrétním případě pojistná smlouva stanoví výlučně odpovědnost za škodu vzniklou na movitých věcech převzatých k přepravě nedopadá. Žalobcem předkládaný výklad článku II. pojistné smlouvy, jímž se s odkazem na čl. 23 odst. 4 Úmluvy CMR snaží vztáhnout rozsah touto smlouvou krytého pojistného plnění i na spotřební daň vyměřenou společností Philip Morris ČR a. s., jde nad rámec předmětné smlouvy a nepřipustně rozsah plnění rozšiřuje.

18. Jestliže tedy spotřební daň vyměřenou německými finančními orgány společností Philip Morris a. s. nelze považovat za škodu krytou pojistnou smlouvou uzavřenou mezi žalobcem a žalovanou, žalobcem uplatněný nárok na náhradu škody, jež mu měla vzniknout v důsledku jím zaplaceného plnění společností Philip Morris Products S. A. a s tím souvisejících nákladů řízení vynaložených na právní zastoupení před britským soudem, není důvodný.
19. Odvolací soud proto rozsudek soudu I. stupně jako ve výroku správný, podle § 219 o. s. ř. včetně výroku o nákladech řízení potvrdil.
20. Výrok o nákladech odvolacího řízení vychází z ust. § 142 odst. 1 a § 224 odst. 1 o. s. ř., když i v této fázi procesně úspěšná žalovaná má právo na náhradu nákladů vynaložených na zastoupení advokátem za 1 úkon právní služby á 34 580 Kč a 1 úkon právní služby á 34 780 Kč (vyjádření k odvolání z 17. 12. 2019 – tarifní hodnota 5 939 083,33 Kč + 24 458,74 EURO při kursu 25,45 Kč/EURO a účast při jednání dne 21. 5. 2020 – tarifní hodnota 5 939 083,33 Kč + 24 458,74 EURO při kursu 27,215 Kč/EURO), 2 paušální náhrady á 300 Kč a DPH v částce 14 691,60 Kč (§ 7, § 11 odst. 1, písm. g/, k/, § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/96 Sb., § 137 odst. 3 o. s. ř.), tj. celkem 84 651,60 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání za podmínek uvedených v ust. § 237 o. s. ř. Takové dovolání lze podat do 2 měsíců ode dne doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR u soudu, který ve věci rozhodoval v I. stupni.

Praha 21. května 2020

JUDr. Dana Slavíková v. r.
předsedkyně senátu